

Rakhineflicka. Foto: WikimediaCommons

Myanmar/Burma:

Rädsla och förödelse i Rakhine-staten

Sittwe är huvudstad i delstaten Rakhine (Arakan) i västra Burma. Nu har tusentals här tvingats ta sin tillflykt till läger för internflyktingar. Eller annars flytta. En våg av våld mellan den buddhistiska rakhine-majoriteten och den muslimska rohingya-minoriteten utbröt i regionen för två månader sedan.

Våldet började efter rapporter den 28 maj om att en 26-årig buddhistisk kvinna hade blivit våldtagen och dödad av muslimska män. Tre muslimska män greps. Fallet tände striben för våld i området. Den 3 juni uppges cirka 300 buddhister ha attackerat en buss i Taungup och dödat 10 muslimska män framför poliser och soldater som inte ingrep.

Inom en vecka var staten inne i en orgie av våld som enligt uppgift såg både rakhiner och rohingyas begå fruktansvärda dåd mot varandra. Enligt en färsk rapport från Human Rights Watch, stod säkerhetsstyrkorna passiva i början – tills de började skjuta på rohingyas. Vid ett tillfälle hotade våldet att sprida sig till resten av landet. Regeringen utlyste då undantagstillstånd i Rakhinestaten.

Officiella uppskattningar sätter den totala dödsiffran till 78 personer. En grov underskattning anser flera människorättsgrupper. Tusentals rohingyas försökte fly till Bangladesh men blev blockerade och ibland beskjutna av bangladeshiska säkerhetsstyrkor. Nu finns runt 70 000 flyktingar i regionen. De flesta rohingyas bor i byar eller läger runt Sittwe. Rakhinerna är främst skyddade i buddhistiska klostres läger.

En orolig fred

Säkerhetsstyrkorna från Yangon har inte bara separerat de två folkgrupperna. De har inneslutit den muslimska befolkningen i specifika områden. Internt fördrivna personer finns i läger utanför staden och i små ghettoliknande kvarter hårt bevakade av polisen och armén. Resten av befolkningen kan röra sig fritt. Muslimerna är begränsade till läger eller specifiserade områden.

Förhållandena är svåra i muslimska läger som Tat Kal Pyin. I några byggnader i mitten av ett område reserverat för rohingyas finns 3 100 personer.

De bor i bås med tre kvadratmeter för varje familj.

Undernäring hos barn

World Food Programme, med hjälp av givarna och regeringen i Turkiet, levererar mat till flyktingarna, men hos vissa barn finns tecken på undernäring.

Myanmars regering har inte meddelat några planer att avsluta inneslutningen av rohingyas. Samtidigt är antalet flyktingar i Rakhines läger minskande eftersom de återvänder till det som finns kvar av deras normala liv. Många av dem anser att de ekonomiska konsekvenserna av den senaste tidens våldsamheter kommer att märkas under en längre tid.

Långvariga spänningar

Det finns en genomgående belägningsmentalitet i rakhinesamhället och en djupt inbäddad rädsla och hat mot rohingyas och muslimer i allmänhet i Sittwe. Fördömande rykten om dem hela tiden cirkulerar hela tiden i staden.

Det finns också en utbredd misstro bland rakhinerna mot internationella frivilligorganisationer och FN, som de tror fungerar exklusivt för rohingyas och försummar rakhinefolket, som också lider här i Myanmars näst fattigaste delstat.

Spänningarna mellan de två folkgrupperna har sjudit i decennier i delstaten Rakhine. Ibland kokar de över i sporadiska episoder av våld. Dessa anses ofta ha provocerats fram av regeringen för att avleda uppmärksamheten från politiska problem.

I hjärtat av problemet ligger Myanmars Medborgarskapslag från 1982 enligt vilken medborgarskap endast tillerkänns dem som tillhör en av de 135 "historiska etniciteterna" som var i Myanmar före 1823, då britterna erövrade den södra delen av landet.

Medborgarskapsberättigade

Det är mycket debatt bland forskare om när rohingyas kom till delstaten Rakhine men det är ingen tvekan om att de har varit där i generationer. År 1820 skriver den brittiska etnologen Walter Hamilton om "Rooingas" i Burma vilka var "Mahommedaner [sic] som länge varit bosatta i landet". Oavsett om Myanmars regering säger att de kom långt senare, gör detta

dem berättigade till fullt medborgarskap.

Som ett statslöst folk är det nästan omöjligt för de flesta rohingyas att bevisa att de eller deras förfäder föddes i Myanmar. De har inte fri rörlighet, kan inte gifta sig utan tillstånd från myndigheterna och deras religionsfrihet är kraftigt begränsad.

Aung San Suu Kyis tystnad

Den senaste vågen av våld kom strax före Aung San Suu Kyi gjorde sin första resa till Europa på 24 år. Hon har sagt att hon inte vet om rohingyas bör betraktas som Myanmar-medborgare. Det antas utomlands att fru Suu Kyi är rädd att en pro-rohingya hållning driva bort väljare före valen för 2015.

U Win Tin, en av grundarna av NLD, sa enligt rapporter i slutet av juli att konflikten i delstaten Rakhine var "skapad av utlänningar, av bengaler". Han ansåg att "de vill göra anspråk på marken, de vill hävda sig som en ras, de vill göra anspråk på att vara infödda och detta är inte rätt".

U Win Tin har också sagt: *"Min ståndpunkt är att vi inte får kränka de mänskliga rättigheterna för dessa människor, rohingya, eller vad de är. När de väl är inne i vårt land kanske vi måste hålla dem på ett ställe, som ett läger, men vi måste värdera deras mänskliga rättigheter."*

Islamofobin går på djupet

Vissa i Burma försvarar rohingyas. Bland dessa finns den berömde komikern/aktivisten Zarganar och munken Aschin Gambari, ledare för 2007 års Saffransrevolution. Htuu Lou Rae Den, ung buddhist från Yangon har lanserat kampanjen "Coexist" som förespråkar fred mellan buddhistiska och muslimska samhällen i delstaten Rakhine och i hela landet.

Trots allt är dessa röster i minoritet i ett land där islamofobin går på djupet. Mycket av anti-rohingyastämningarna anses komma ur en allmän enighet om etnicitet när det gäller nationen. Som Myo Yan Naung Thein, nära förbunden med NLD, uttryckte det: "Militären, Aung San Suu Kyi, -88 års studentgeneration och politikerna, vi delar alla samma uppfattning om nationell identitet."

**Sammanfattning::
Henrik Persson**

Rohingyas behöver hjälp

GFBV - Sällskapet för hotade folk med bas i Tyskland - tar i sin senaste kampanj upp rohingyas läge i Rakhine/Arakan:

- I området finns en läkare på 100 000 människor.

- 80 procent av rohingyas är analfabeter.

- Hälften av rohingyas saknar tillgång till rent dricksvatten.

I en brevkampanj till FN:s högkommissionär för mänskliga rättigheter Nava-nethem Pillay begär GFBV att Myanmar/Burma fås att dra tillbaka 1982 års medborgarskapslag som är grunden för diskriminering av rohingyas.

- Rohingyas måste erkännas som medborgare och en autonom etnisk grupp inom landet, det är enda sättet att få slut på trakasserier och våldet mot denna minoritetsgrupp skriver GFBV.

Se: www.gfbv.de

Fakta:

- Bangkok Post 4/9, 2012: *Fear, loathing and lies in Rakhine state* en artikel av Carlos Sardinia Galache
- The Irrawaddy 9/7, 2012
- Wikipedia English: "Rakhine"